

Utrecht, 18 juni 2019

Betreft: Debat over het pensioenakkoord
Behandeld door: Ellen Moonen, ellen.moonen@kbo-pcob.nl

Geachte heer Van der Linde,

Na jaren van onderhandelen hebben de sociale partners een pensioenakkoord gesloten. KBO-PCOB, met een kwart miljoen leden de grootste seniorenorganisatie van Nederland, is daar positief over. We denken dat met dit akkoord een goede stap wordt gezet in de richting van een robuuste, toekomstbestendige en generatie-evenwichtige oudedagsvoorziening. Tegelijkertijd hebben we een aantal kritische kanttekeningen ten aanzien van onder meer de rekenrente, die we in deze brief graag met u delen.

1. De AOW-leeftijd

KBO-PCOB is blij dat de sociale partners en het kabinet hebben afgesproken dat de AOW-leeftijd de komende twee jaar bevroren wordt en dat deze daarna langzamer zal stijgen. Zo wordt het makkelijker om gezond je pensioen te halen. Dat geldt zeker voor mensen met een zwaar beroep. Dat zij de mogelijkheid krijgen om nog iets eerder te stoppen, zien we dan ook als positief. Hoe één en ander echter precies wordt ingevuld, is nog vrij onduidelijk.

We willen alle betrokkenen vragen er zorg voor te dragen dat die duidelijkheid er zo snel mogelijk komt. De 800 miljoen die het kabinet extra investeert om mensen te helpen gezond en werkend hun pensioenleeftijd te behalen, dient op de juiste plek terecht te komen.

2. De aanvullende pensioenen

Ten aanzien van het nieuwe pensioencontract ziet KBO-PCOB een aantal duidelijke verbeteringen ten opzichte van het huidige contract. Dat pensioenfondsen door de minder zware buffereisen sneller kunnen indexeren is goed nieuws. Ook zijn we enthousiast over het feit dat de pensioenpremie straks kostendekkend moet zijn en dat het voor zzp'ers

makkelijker wordt pensioen op te bouwen. Uit onderzoek weten we namelijk dat mensen onderschatten hoeveel inkomen zij na pensionering nodig hebben¹.

Ook zijn we blij met de aandacht voor het nabestaandenpensioen en het streven dit begrijpelijker en overzichtelijker te maken en risico's te verkleinen.

Zoals we eerder in deze brief echter al aangaven, hebben we echter ook een aantal belangrijke kanttekeningen. Daar gaan we hieronder nader op in. We hopen dat u de minister op deze punten tijdens het debat wilt bevragen.

– *De (risicovrije) marktrente*

Na het invoeren van de nieuwe afspraken moeten pensioenfondsen ook bij het nieuwe contract (de premiereregeling met uitgebreide risicodeling) de (risicovrije) marktrente met UFR blijven hanteren. Dat betekent concreet dat de rekenrente ook in de toekomst vooralsnog zeer laag zal blijven. KBO-PCOB vindt dat bijzonder teleurstellend. Een dergelijk lage rente is funest voor het realiseren van het door vrijwel iedereen zo gewenste indexatieperspectief en voor het bewerkstelligen van een koopkrachtbestendig pensioen. KBO-PCOB blijft voorstander van een prudente, meer stabiele rentevoet en wil u met klem vragen dit bij de minister onder de aandacht te brengen, temeer gezien het recente advies van de Commissie Parameters. Dat advies zorgt er namelijk voor dat de pensioenfondsen aan de vooravond van de transitie naar een nieuw stelsel opnieuw aan dekingsgraad zullen inleveren.

– *De doorsneesystematiek*

KBO-PCOB vindt het afschaffen van de doorsneesystematiek een verstandige keuze gezien de huidige arbeidsmarkt, die veel mobieler is dan in het verleden. KBO-PCOB is kritisch op de manier waarop de compensatie van de doorsneepremie mogelijk gefinancierd wordt. Het ziet er naar uit dat gepensioneerden – die hun periode van opbouw al achter de rug hebben – hier (bijvoorbeeld via de buffers) aan gaan meebetalen. Uiteraard moet het ontstaan van pech-en gelukgeneraties door het verdwijnen van de doorsneepremie voorkomen worden. KBO-PCOB vindt het echter niet terecht wanneer gepensioneerden hier aan meebetalen wanneer er tegelijkertijd misschien niet geïndexeerd kan worden.

– *Lifecyclebeleggen*

In het akkoord is afgesproken dat pensioenfondsen moeten gaan beleggen volgens het lifecycleprincipe. Dat houdt in dat zij voor verschillende generaties een verschillende risicohouding in hun beleggingsbeleid moeten gaan hanteren. Voor oudere generaties mogen zij minder risicovol beleggen. KBO-PCOB pleit er al langer voor dat pensioenfondsen zoveel mogelijk de ruimte krijgen om goede beleggingsresultaten te behalen en dus niet verplicht worden te beleggen volgens

---

¹ <https://www.nibud.nl/beroepsmatig/bestedingen-ouderen-2016/>

het lifecycleprincipe. Wij pleiten ervoor pensioenfondsen te ruimen te geven en vast te houden aan een uniform beleggingsbeleid.

- *Witte vlek*
830.000 Nederlanders in loondienst bouwen geen aanvullend pensioen op, zo bleek uit onderzoek uit november 2019. Dat is zorgwekkend, en KBO-PCO vindt het dan ook een goede zaak dat de sociale partners en de minister hiermee aan de slag gaan. Wel vragen we ons af in hoeverre een pensioenplicht niet toch nuttig zou kunnen zijn. We zijn benieuwd naar de resultaten van het onderzoek hiernaar dat de minister eerder heeft toegezegd.

KBO-PCOB verzoekt u onze punten van zorg en onze voorstellen te betrekken bij het debat. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid eventuele vragen van uw kant te beantwoorden of verder in gesprek te gaan over de pensioenen.

Met vriendelijke groet,

Manon Vanderkaa,
Directeur KBO-PCOB